

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Indledning

Lovforslaget er et led i regeringens indsats mod misbrug af sociale ydelser. Det er vigtigt, at der fortsat er accept af og opbakning bag vores velfærdssamfund med ret til ydelser, som sikrer den enkelte og dennes familie et grundlag for forsørgelse i tilfælde af sygdom, arbejdsløshed m.v.

Regeringen ønsker at give kommunerne bedre adgang til kontrol. Regeringen finder det utilstrækkeligt, at kommunerne ikke har hjemmel til at foretage generelle kontroller af modtagere af ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om sygedagpenge, lov om fleksydelse og integrationsloven uden at indhente samtykke, og at kommunerne ikke har en hjemmel til at indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløhedskasser uden borgerens samtykke, når der er brug for andre oplysninger end økonomiske oplysninger.

Fordelen ved generel kontrol i form af registersamkøring er, at kommunerne får mulighed for at kontrollere mange sager på én gang.

Arbejdsdirektoratet har siden 1996 uden samtykke kunne indhente oplysninger om økonomiske og ikke-økonomiske forhold vedrørende dagpengemodtagere og efterlønsmodtagere med henblik på efterfølgende kontrol, herunder registersamkøring.

Det foreslås derfor at udvide kommunernes kontrolbeføjelser, så kommunerne får de samme muligheder for at kontrollere personer, der modtager sociale ydelser, som Arbejdsdirektoratet har.

Det foreslås endvidere, at kommunerne, som overtager administrationen af lov om fleksydelse fra Arbejdsdirektoratet pr. 1. januar 2007, får samme muligheder for kontrol af fleksydelsesmodtagere, som de efter dette forslag vil få på det sociale område.

2. Gældende ret

2.1. Arbejdsdirektoratet

Arbejdsdirektoratets adgang til at kontrollere modtagere af arbejdsløshedsdagpenge fremgår af arbejdsløshedsforsikringslovens § 91, stk. 7 og 9:

»Stk. 7. Pensionskasser, livsforsikringsselskaber og pengeinstitutter skal på begæring af direktøren for Arbejdsdirektoratet give oplysninger om bestemte dagpenge-, overgangsydelses-, og efterlønsmodtagers pensionsforhold m.v. i det omfang, pensionskassen, livsforsikringsselskabet eller pengeinstituttet er i besiddelse af de ønskede oplysninger.

...

Stk. 9. Direktøren for Arbejdsdirektoratet kan til brug ved administrationen af denne lov indhente oplysninger fra andre offentlige myndigheder og arbejdsløhedskasser, herunder oplysninger om enkeltpersoners indkomstforhold i elektronisk form, bl.a. med henblik på registersamkøring i kontroløjemed. Oplysningerne kan videregives til en arbejdsløshedskasse for så vidt angår vedkommende arbejdsløhedskasses egne medlemmer. Beskæftigelsesministeren fastsætter nærmere regler om, hvilke oplysninger der kan videregives. Oplysningerne er undergivet tavshedspligt i arbejdsløhedskasserne. Straffelovens § 152 og §§ 152 c-f finder anvendelse.«

Bestemmelsen blev oprindeligt indsat i loven ved lov nr. 387 af 13. juni 1990. Bestemmelsen blev ændret ved lov nr. 372 af 22. maj 1996, hvor bestemmelsen fik den nuværende ordlyd. Ved ændringen i 1996 kom det udtrykkeligt til at fremgå, at de indhentede oplysninger kunne bruges til registersamkøring i kontroløjemed.

Det fremgår af bemærkningerne til lov nr. 387 af 13. juni 1990, at bestemmelsen om pligt for andre myndigheder m.v. til at videregive oplysninger til brug for myndighedernes kontrol med udbetalingernes rigtighed navnlig har til formål at danne grundlag for en udsøgning af sager, hvor en person inden for samme periode har oppebåret flere forskellige offentlige ydelser.